

СЕКЦІЯ VII. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВІЙ СФЕРІ Вербовенко О.С.	107
СОЦІАЛЬНІ РЕКЛАМНІ КАМΠΑНІЇ ПРО УСИНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ Соловйова Ю.Є., Попроцька В.Г.	109

СЕКЦІЯ VII. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

APPROACHES TO TEACHING ENGLISH AT UNIVERSITIE Research group: Maslavchuk N., Dudikova L., Mazaikina I.	112
DAS ERLERNEN DER ANNOTATION DER AUSLÄNDISCHEN LITERATUR FÜR STUDENTEN DER FACHHOCHSCHULEN Карабітська Н.	114
HISTORY, PERIODS AND STAGES OF COMPETENCE Rakhmonov A.	116
METHODS TO DEVELOP STUDENTS' INDEPENDENT THINKING Karasyova O.	118
ДІТИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ НА ЕТАПІ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТРЕНДІВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Шевченко С.М.	120
ДОМАШНЄ НАСИЛЛЯ НАД ЖІНКАМИ, ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИДИ Нестерчук В.В.	122
ДОСТУПНІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ОСІБ З ВАДАМИ СЛУХУ Логвиненко В.М., Саган Н.В.	124
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ПРОВІДНИЙ ЗАСІБ ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ ГІМНАЗІЇ Полонська Т.К.	126
МАЙБУТНІЙ КЕРІВНИК ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ: МЕТОДИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ Лимаренко В.І.	128

ДОСТУПНІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ОСІБ З ВАДАМИ СЛУХУ

Логвиненко Вікторія Михайлівна

канд. філос. наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін та соціальної роботи
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Україна

Саган Наталія Володимирівна

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту
психології та соціального захисту

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Україна

Важливим аспектом соціальної інтеграції осіб з порушенням слуху є професійна самореалізація, яка передбачає отримання якісної освіти. З огляду на особливі потреби таких студентів перед закладами освіти стоїть складне завдання забезпечення доступності освітнього простору. Йдеться не лише про необхідність штатної одиниці перекладача жестової мови в закладі освіти. До особливих освітніх потреб таких студентів мають бути адаптовані усі елементи освітнього процесу, навчальні матеріали та саме навчання, віртуальне середовище, аудиторії, інфраструктура закладу та ін. Навчання осіб з вадами слуху передбачає і спеціальну підготовку науково-педагогічних працівників [1, 4]. Це проблемне поле досліджували такі науковці: Л. Гарнюк, А. Замша, Н. Калька, О. Литвиненко, Л. Лопатко, І. Мороз, О. Савчук, А. Сорокіна, М. Сяба, О. Федоренко, Я. Цибрівський О. Таранченко та ін.

Належні вимоги до організації освітнього процесу можуть виконати далеко не усі навчальні заклади. Це обмежує право осіб з вадами слуху на вибір професії та подальше навчання. Особливо гостро стоїть питання вищої освіти. За даними Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Українське товариство глухих» станом на 2019-2020 навчальний рік в Україні випускники шкіль з вадами слуху можуть продовжити навчання лише в 17 закладах освіти різних рівнів акредитації, що мають відповідне забезпечення. Вони знаходяться в 11 областях (Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Київська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Рівненська, Харківська, Херсонська) [6]. Переважна більшість цих закладів пропонують отримати робітничі професії такі як токар, кравець, кондитер, кухар, будівельник; електротехнік, штукатур, муляр, флорист, швачка та ін. Відтак, право отримати вищу освіту особам з вадами слуху реалізувати значно складніше. Вищу освіту (ступінь бакалавра і вище) можна здобути лише в трьох навчальних закладах, а саме: Національна металургійна академія України із спеціальностей комп'ютерна науки, прикладна механіка; Закарпатська академія мистецтв, із спеціальностей дизайн, образотворче мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво (художня обробка дерева, металу та художня кераміка; Чорноморський національний університет ім. Петра Могили із спеціальності фізичне виховання та спорт [6]. Поза цим списком деякі заклади вищої освіти (зазвичай недержавні) також анонсують можливість навчання студентів з порушенням слуху на певних спеціальностях. Про цю готовність вони повідомляють на своїх сайтах, інколи - інших

платформах. Якщо дійсно освітнє середовище цих закладів відповідає вимогам для навчання таких студентів, доречно налагодити взаємодію з УТОГ, адже абітурієнту складно самостійно оцінити те, наскільки умови навчання в такому закладі будуть адаптовані до його специфічних освітніх потреб. Інформація щодо навчальних закладів, яка розміщена на офіційному сайті цієї організації, слугує для таких абітурієнтів підтвердженням того, що матеріально-технічна база, організація освітнього процесу, спеціальна підготовка викладачів відповідають їхнім освітнім потребам. Також на сайті доречно структурувати інформацію про заклади освіти не лише по областях, але і по рівнях акредитації зазначаючи освітньо-кваліфікаційний рівень чи ступінь освіти (кваліфікований робітник, молодший бакалавр, бакалавр, магістр та ін.). Окрім цього, якщо ці заклади здійснюють підготовку студентів за кошти фізичних і юридичних осіб, доречно подавати інформацію окремим блоком.

Проаналізувавши наявну інформацію про можливості здобуття вищої освіти особами з порушенням слуху можна зробити висновок, що проблема доступності вищої освіти для таких абітурієнтів значною мірою є проблемою доступності освітнього простору. Проблема інклюзивного навчання у вищій школі залишається актуальною. Вибір спеціальностей і закладів вищої освіти є обмежений, а реалізація права на здобуття вищої освіти залишається вкрай ускладненою.

Список використаних джерел:

1. Замша А. В. & Мороз І. В. & Федоренко О. Ф. (2016) Специфіка забезпечення доступності освітнього простору вищого навчального закладу для студентів із порушеннями слуху. *Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки*, 70 (2), 127-131.
2. Калька Н. М. & Цибрівський Я. І. (2018) Психологічні аспекти інтеграції в суспільство людей з вадами слуху. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія психологічна*, (1), 33-43.
3. Лопатко Л. А. (2016) Особистісно-орієнтовний підхід у процесі фахової підготовки студентів з порушеннями слуху як чинник соціалізації. *Габітус*, (1), 21-26.
4. Савчук О. І. (2015) Особливості професійної підготовки студентів з вадами слуху під час вивчення дисциплін циклу природничо-наукової підготовки. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*, (11), 63-65.
5. Таранченко О. М. (2015) Пріоритетні напрями розвитку системи освіти осіб з порушеннями слуху в Україні. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*, (10), 177-183.
6. Українське товариство глухих. Офіційний сайт. Вилучено з: <https://utog.org/>